

Innovációk, alkalmazott jó gyakorlatok

A tehetséggondozás két formája ismert:

Az egyéni tehetséggondozás lényege: a tehetségjeleket mutató gyerek, társaival együtt részt vesz az órákon. Ezt követően egyéni foglalkozás, vagy – kis csoportos – szakkör keretében a tehetséggondozást vállaló pedagógus külön foglalkozik a tehetséges gyerekekkel, bővíti és elmélyíti az osztályban tanultakat. Ennek eredményeként, tanárai irányításával és egyéni munkával (könyvtár, kutatás, prezentációk és írásművek készítése) magasabb szintű tudásra tesz szert társainál, különleges érdeklődését kielégíti. A közösségi tehetséggondozás lényege: a tehetségjeleket mutató diákok alkotják az osztályt/csoportot, így a délelőtti tanórákon az ő érdeklődési szintjükhöz, képességeikhez igazított tananyagot tanítanak a pedagógusok, az elsajátításhoz szabott módszerekkel. A diákok ilyenkor nemcsak tanárunktól, hanem egymástól is tanulnak: ötleteiket, gondolataikat megosztják társaikkal, ezáltal tudásuk stabilabbá válik, interpretáló képességük fejlődik, megtanulják türelemmel végighallgatni egymás gondolatát, felébred bennük a másik ember megértésének igénye, és az így, közösen kialakított, csiszolt tudásanyaggal gazdagodva lépnek ki az óráról. Ennek a módszernek külön értéke, hogy a diák megszerzi a közösség által birtokolt tudásanyag és gondolkodási módszerek egészét (amely sokszor túlnő a pedagógustól megtanulható ismereteken és módszereken.)

A két tehetséggondozási fajta ötvözete az ideális. A délelőtti órákon megszerzett tudás önálló feldolgozásához és továbbépítéséhez – most már személyre szabottan – kell a tanárnak segítséget nyújtani, megmutatni a továbblépés irányát. Ezt a metódust követi a Fazekas is.

Tanáraink a pedagógiai szakmai szolgáltatás keretén belül részt vesznek a pedagógusok módszertani továbbképzésében, a pedagógusképzésben. Évtizedek óta nagy látogatottságú bemutatóórák, konzultációs lehetőségek, tanfolyamok tartásával segítjük a fővárosban és a közeli térségekben dolgozó tanárok továbbképzését, önképzését. De fogadunk csoportokat külföldről is. Évről évre visszatérő vendégeink jönnek Angliából, Finnországból. Tankönyveink, interaktív tananyagaink, publikációink a tanításban szerzett tapasztalataink, módszertani tudásunk összefoglalói. A tudásmegosztásba, továbbképzésbe bevonható személyek száma kb.: 60 fő. Iskolánk tanárainak kb. 80%-a vesz részt valamilyen tehetséggondozó-fejlesztő munkában.

Néhány tantárgyi példa:

Biológia: Versenyfelkészítő és gyakorlati szakkör 10-11. évfolyamosoknak, ahol elsősorban a versenyekre készülünk, mikroszkópi gyakorlatot, boncolást is végzünk. Tavasztól gyakorlati órák vannak a foglalkozásokon, valamint a tudományos gondolkodást fejlesztjük cikkelemzésekkel, problémafeladatokkal; Vezetünk még fajismereti és ökológiai kirándulásokat, melyek során az adott terep élővilágát ismerjük meg; A Fazekas biológiatábor célja főleg az ökológiai ismertek és a fajismeret bővítése. A terepmunka, madárgyűrés, fajtanulás mellett jut idő közösségi játékokra, kreatív tevékenységekre is; Virtuális tantermet hoztunk létre a www.neolms.com honlapon (fazekasgimi.neolms.com). A diákok regisztrációjával lehetővé tettük a különböző tananyagok feléjük történő és egymás közti megosztását. Rendszeresen töltünk fel feladatokat, melyek segítségével gyakorolhatják az órán elsajátított ismeretanyagot, készülhetnek a versenyekre; Állattan témák során gerinctelen és gerinces állatok boncolását szervezettani megfigyelését végezzük páros munkában. Lehetőség nyílik egy-egy szervrendszer vagy szerv részletes vizsgálatára is.

Fizika: A Fazekas fizika honlapját gondozzuk, hasznos anyagokat és linkeket osztva meg az érdeklődőkkel. A honlapon versenyfeladatok gyűjteménye, ezekhez vezető linkek, érdekes cikkek, illetve a tanítást segítő animációkat, leírásokat tartalmazó honlapokra mutató linkek találhatóak. Külsős diákoknak is meghirdetett szakköröket tartunk heti rendszerességgel 8. és 9-10. évfolyamon.

Kémia: Kémiatanári Mini kurzus – kísérleti foglalkozás 3X5 órás tanártovábbképzés keretében; Kémia tábor OKTV felkészítésre;

Történelem, filozófia: Nemzetközi együttműködés keretében, öt országgal karöltve, a zöld, megújuló energia felhasználásával kapcsolatos, 2 évig tartó programban vettünk részt. A programot külön honlapon lehet nyomon követni. Blog: <http://huges-comenius.blogspot.hu/> Internetes munkaoldal: <http://huges-comenius.wikispaces.com/> A Comenius program videóinak elérhetősége: <http://huges-comenius.blogspot.hu/p/videos-here.html>; Az Emlékezet és Szolidaritás Európai Hálózata tartalomfejlesztési munkálatai keretében részt vettünk nemzetközi workshopon; Honlapunk folyamatosan tájékoztat és szolgáltat, a visszajelzések alapján nagyon sokan látogatják (külföldről is) és használják szakmai anyagainkat; Filozófiai teaházak és filmklubok szervezése. Nyári filozófia diáktalálkozó (FIDI) szervezése.

Informatika: Robot szakkör (külsősök számára is nyitott); Az FIRST LEGO League (FLL) verseny egy programozási, kutatási és mérnöki feladatmegoldó verseny, amely a mérnöki szakma egyéb területeivel is kapcsolatos. Olyan világméretű tanulást segítő program, amely a gyerekeket és fiatalokat játékos verseny formájában szeretné bevezetni a tudomány és technika világába. Erre készít fel a szakkör. A LEGO készletek nagyon hasznosak a műszaki kompetencia megszerzésében. A LEGO építőelemek összeszerelése, rögzítése könnyen elsajátítható, így a tanulók a mechanikai tervezésre tudnak összpontosítani. A robotokhoz olyan, a gyermekek számára is egyszerű programozási nyelv van, amivel könnyen elsajátíthatják az algoritmikus gondolkodást és programtervezést, s ezt később, a komolyabb programozási nyelvek tanulásakor hasznosítani tudják. A feladatok megoldása során nagy szerep jut az egyéni ötleteknek, kreativitásnak. Az állandó motivációt a feladatok sokszínűségén kívül az azonnali visszajelzés biztosítja;

Rajz és vizuális kultúra: Térkommandó szakkör – a szakkör az iskola köztereinek közösségi térré való átalakítását tűzte ki célul. A 7–12. osztályos tanulók a teljes tervezési folyamatot kézben tartva hoznak létre valódi belső tereket, eközben tárgy- és környezetkultúra tervezési, szervezési és pénzügyi ismereteket sajátítanak el; Vizuális Mestertanár Műhely havi rendszerességgel tematikus műhelyfoglalkozások rendezése különféle szakmai helyszíneken mestertanároknak, mesteraspiránsoknak, szaktanácsadóknak, tanároknak, gyakoronokoknak és tanár szakos hallgatóknak az ELTE TTK, Természettudományi Kommunikáció és UNESCO Multimédiapedagógiai Központtal, a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületével és Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Elméleti Intézet, Design- és vizuálművészet-tanár MA képzési tanszékével együttműködve. Célja az innovatív tartalmak megismertetése, szakmai kapcsolatháló kialakítása, kutatási együttműködések megalapozása.

Matematika: Speciális matematika tagozatos osztályaink legjobbjainak egyhetes táborozást szervezünk. Négy-öt fős csapatok feladatokat javasolnak a többi csapatnak. Ezután többórás elmélyült probléma-megoldási szakasz következik. Ennek során a tanulók csapatukban közösen próbálják megoldani a feladatokat. Egy-egy ilyen szakaszt a kitűzött érdekes feladatok megoldásának ismertetése, közös megbeszélése zár; Minden évfolyamon szervezünk

tehetséggondozó szakkört, melyre az érdeklődő gyerekek gyakorlatilag kötöttség nélkül járhatnak. A résztvevő gyerekeknek a szakkörök ingyenesek, a szakköri munkához bármikor lehet kapcsolódni; A matematika portál folyamatos fejlesztésével a matematika munkaközösség célja, hogy terjessze a problémamegoldó gondolkodás kultúráját, módszereit, a tudomány és a pedagógia eredményeit iskolán belül és kívül, diákok és tanárok számára. A portál segítségével az internet hasznos, értékmentő, értékterjesztő, közösségi fejlesztésű lehetőségeit kívánja bemutatni. Történetéből adódó feladata az országos speciális matematikai képzés támogatása, a résztvevők matematikai közösségének összefogása. A portál különlegessége, hogy nagyon sok területen és formában nyújt ismereteket, módszereket, órán és a középiskolai tehetséggondozásban felhasználható szakmai anyagokat tanároknak és tanulóknak egyaránt. Ez a folyamatosan bővülő, gazdagodó gyűjtemény hasznos információval láthat el minden magyar nyelven matematikával foglalkozót; Egy kollégánk által magyar viszonyokra adaptált Kavics Kupa (nevét Kőváry Károly egykori nagy tekintélyű kollégánkról kapta, aki „Kavics” becenéven vonult be az iskola- és a matematika tagozat történetébe), Olaszországban egy tekintélyes, országos csapatverseny. Szervezésének első éve óta egyre több csapat vesz részt a versenyen. Mára már országos, sőt, nemzetközi versennyé nőtte ki magát. Évente a Kavics Kupán részt vesz meghívásunkra az olaszországi verseny első helyezett csapata és viszont; az olaszországi versenyre meghívást kap a Kavics Kupa győztes csapata.

Idegen nyelv: Német diákcsere szervezése: a nyelvi és kulturális ismeretek bővítése; Pestalozzi Péntek tanártovábbképzésen módszertani ismeretek átadása, BENCHMARK budapesti angol nyelvi vetélkedőn a tanulói együttműködés fejlesztése, Angol nyelvű disputa versenyeken a vitakészség és kritikus gondolkodás fejlesztése; English 4 You: heti rendszerességgel jelentkező televíziós nyelvoktató program középiskolásoknak és középiskolai angoltanároknak (Magyar televízió); 2014-15 Óravázlatok az e-portfolióban: bemutatóórával egybekötött továbbképzés nyelvszakos pedagógusoknak; Drámapedagógia alkalmazása a nyelvtanításban: színdarabok írása, előadása; Tanulók motiválása az interaktív tábla használatával; Angol tehetséggondozó nyelvi nyári tábor.; Az iskolai angol nyelvi honlapjának gondozása;

Magyar nyelv és irodalom: A szövegértési kompetenciák fejlesztése a 9-12. évfolyamon az irodalomtanításhoz kötötte; az OFI kísérleti taneszközeihez készített saját feladatok kipróbálása, alkalmazása; A magyar sportnyelv legújabb fejleményei, különös tekintettel a labdarúgás nyelvére; A képregény lehetőségei; Szerzői életmű-ismeret, idézet-felismerés játékosan, irodalmi kártyajátékokkal; Játékos Biblia-ismeret az irodalomtanításban, művészeti kártyákkal; Játékos görög-római mitológiai ismeretek az irodalomtanításban, művészeti kártyákkal; Feldolgozott hangoskönyvek felhasználási lehetőségei házi olvasmányokhoz;